

Teabepäeva nimetus: Jüri Kihelkonna Mesinike Seltsi mesinike teabepäev

Koht ja aeg: Veldi tee 1 Soodevahe küla, Rae vald, 31.01.2018.a.

Lektor: Mai Endla, lektorileping nr PR-14-A.3-39

Kokkuvõtte teemal: Aastaring mesilas. Kulud ja tulud mesilaste pidamisel.

Kui pered on nõuetekohaselt ettevalmistatud, ei juhtu nendega tavaliselt talvel midagi. Nad talvituvad rahulikult kevadeni. Aegajalt peab aga peresid ka talvel kontrollima, et veenduda, kas hiired või linnud ei ole tulnud neid segama. Hiire olemasolust saate kohe teada, kui leiata vahelaua tagant mesilaste tagakehasid. Hiired söövad ära ainult rindkere. Sellise pildi leidmisel tuleb hiir tarust välja ajada, üles leida ava, kust ta sisse on läinud, ning see sulgeda. Vastasel korral läheb see hiir tarusse tagasi, ning seal elades häirib ta mesilasi, toitub kärgedest ja mesilastest ning kevadeks on pere hukkunud.

Lindude kaitseks olen ma sügisel lendlad taru eest ära korjanud ning tarusse sisse pannud. Nii ei takista lendlad mesilaste väljalendu, lindudel ei ole aga kohta, kus mesilasi varitseda. Aegajalt tuleb kontrollida, et rohke langetis ei ummistaks lendla ava. Langetis tõmmatakse välja traadist painutatud konksuga.

Mesiniku talvine põhitöö on tagavaraks olevate tarude remontimine, uute valmistamine, tarumattide tegemine, kärjeraamide parandamine või uute valmistamine. Kunstkärge ei ole ma kunagi talvel raamidesse sulatanud. Seda teen ma vahetult enne raamide tarudesse paigutamist.

Kõik pered, kes on sügisel korralikult talvituma pandud, peaks kevadele rõõmuga vastu minema. Aga tegelikult olgu mesinik kuitahes hoolas, võib kevadeks ikka üllatusi tulla. Enamikes mesilates on erinevatel põhjustel perede hukkumisi.

Loomulikult ei taha ükski mesinik oma peresid kaotada. Nii on kõige õigem hukkunud perede asemele teha juuni kuus uued väikesed pered. Korraliku hoolduse korral arenevad need sügiseseks talvitumise ajaks normaalseteks peredeks. Ühest perest võib suve jooksul teha küll rohkem kui ühe pere, kuid seda mitte korraga.

Kunstpere võib moodustada juuni kuus, kui peres on vähemalt 17-18 pesaraami. Mida väiksema kunstpere te moodustate, seda tugevam jääb põhipere, ning see toob ka rohkem mett. Mina soovitaksin kunstpere teha neljale raamile. Kui see on korralikult moodustatud, siis hakkab ta üsna ruttu arenema ja sellele võib hakata raame lisama. Lihsam perede moodustamine on pere teha uue noore emaga selleks tuleb võtta perest kaks kooruva haudmega raami ning kaks mee ja suuraga katteraami. Lisaks tuleb puistada veel neljalt pesaraamilt mesilasi, sest umbes pooled on lennumesilased kes lendavad põhiperesse tagasi. Noored mesilased kes kunstperesse alles jäävad võtavad ka uue ema väga hästi vastu. Millise ema peaks kunstperele panema, see sõltub mesiniku võimalustest – kas osta noor ema emakasvatusmesilast, kas kasutada sülemikuppudest saadud emasid, või sülemikuppe. Ilma emata küll seda peret ei soovita jätta – see tähendab mesilased ehitavad ise aseemakupud kust paati nädala jooksul koorub noor ema, kes alles ühe kuni pooleteise kuu möödudes pärast pere moodustamis munema hakkab. Selline pere jääb sügiseks nõrgaks.

Juhul, kui te moodustate juuni alguses väikese idupere, võite heade ilmastikutingimuste korral sellest perest juuniku lõpus moodustada veel teise neljaraamilise pere. Selliselt toimides saame kõik oma mesilad taastatud ja soovi korral ka mesilad laiendatud.

Mesiniku suureks mureks on mais – juunis sülemlemise vältimine. Selleks tuleb mesilaspered õigeaegselt laiendada. Üheks sülemlemise põhjuseks ongi tööpuudus mesilasperes. Tõugude omadustelt on suhteliselt suuremad sülemlejad Kraini tõugu mesilased. Sülemlemist saab vältida ka mesilasema vahetamisega. Üldjuhul noore

emaga mesilaspered ei sülemle. Sellisel vahetusel tuleks mai kuus anda perele noor paarumata mesilasema.

Kui mesinik leiab perest emakupud, milles on ainult munad, võib sülemlemismeeleolu likvideerimiseks võtta perest kaanetatud hauet nõrgemate perede tugevdamiseks ning anda sülemlemismeeleolus perele kunstkärge, paigutades need üle ühe tarus olevate raamide. Enamikel juhtudel hakkab pere kohe uuesti tööle. Kui aga sülemikupud on juba kaanetatud, siis tuleb perest eraldada ema koos osa mesilastega – tuleb teha kas lendpere või kunstpere.

Sülemlemis periood lpeb tavaliselt juuni kuuga. Juulis keskendub mesinik meekorjele. Augusti keskpaiku hakkab talvpesade moodustamine.

Ükski mesinik ei tohi unustada varroatoosi tõrjet. See on mesinikupoolne kõige tõhusam vahend haigustega ja perede suuremisega võitlemisel. Sügisene täiendussööt peaks peredele olema antud septembri kuu keskpaigaks, varroatoosi tõrje tuleks lõpetada oktoobri kuus, kui peres on minimaalne kogus hauet või puudub see täielikult.

Seejärel jäävad mesilased talvituma, et kevadel uuele aastaringile ärgata.